

DIRECTOR
CARLES CAPDEVILA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ, CATALINA SERRA,
JORDI CORTADA

DIRECTORA D'ART
CRISTINA CÓRDOBA

EDICIÓ PAPER
ROSA RODON
EDICIÓ DIGITAL
SÍLVIA BARROSO
POLÍTICA FERRAN CASAS
INTERNACIONAL MARC VIDAL,
CARME COLOMINA
ECONOMIA ÀLEX FONT
SOCIETAT JOAN SERRA
CULTURA LAURA SERRA
COMUNICACIÓ ÀLEX GUTIÉRREZ
ESPORTS TONI PADILLA

DELEGACIÓ A MADRID
JOAN RUSIÑOL
DELEGACIÓ A BRUSSEL·LES
LAIA FORÉS
LLENGUA ALBERT PLA
FOTOGRAFIA FRANCESC MELCION,
XAVIER BERTRAL

EDICIÓ DE PREMSA
PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS
CONSELLER DELEGAT
SALVADOR GARCIA RUIZ
DIRECTOR AUDIOVISUAL
ANTONI BASSAS
DIRECTORS DE NEGOCI
ANTONI M. PIQUÉ
(EXPERIÈNCIA D'USUARI)
ORIOL CANALS
(SUBSCRIPCIONS, DISTRIBUCIÓ
I PROMOCIONS)
MARC ERRA
(MÀRQUETING I E-COMMERCE)
DIRECTORA FINANCERA
FOIX VALDÉ
DIRECTOR COMERCIAL
SERGI GERMÁN
DIRECTOR SISTEMES I PRODUCCIÓ
SERGI RUIZ
DIRECTOR DE TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

C/ DIPUTACIÓ, 119
08015 BARCELONA.

TELÈFON: 93 202 95 95.

ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR: 902 281 110
subscriptions@ara.cat

TEXT LEGAL

Edicions de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplementos i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

Califòrnia: el secret de la prosperitat

Es països són rics i pròsper perquè inverteixen en educació i recerca, no pas a la inversa. Aquest aforisme queda evidenciat a Califòrnia, on les universitats, la recerca científica i la innovació se situen al cor de la raó de ser de l'estat americà.

No per conegut és menys important remarcar-ho. Califòrnia disposa d'un sistema universitari i de recerca científica de primera divisió mundial. L'economia californiana, malgrat símptomes de crisi recents, està en la novena posició mundial. L'any 2012 se situava com a quart estat dels Estats Units en el rànquing de l'economia del coneixement, i millorava així tres posicions respecte al 2010. Així mateix, l'any 2011 sis campus de la University of California més la Stanford University estaven classificats entre les 10 millors universitats de recerca dels EUA. I tot plegat amb una font de recursos de grans magnituds: tan sols els campus de la University of California disposen de més de 5.400 milions de dòlars de pressupost anual, que representa aproximadament una ràtio de 26.000 dòlars per estudiant. Res a veure amb la nostra migrada inversió en universitats.

El sistema universitari públic està ben planificat i estratificat des de l'aprovació del Master Plan for Higher Education l'any 1960. Per tant, és un sistema ideat fa 54 anys a llarg termini, malgrat periòdiques revisions i actualitzacions. Les tres universitats públiques tenen missions distintes i alhora complementàries: la University of California (UC) és la universitat de recerca amb competència per impartir cursos de doctorat en els seus diversos campus; la California State University (CSU) està centrada en la formació de grau i màster; i els California Community Colleges (CCC) ofereixen formació acadèmica i professional amb pro-

JOSEP MARIA VILALTA

ASSOCIACIÓ CATALANA
D'UNIVERSITATS PÚBLIQUES (ACUP)

grames de dos anys. Una arquitectura senzilla però alhora sòlida, atent les diverses missions de l'educació superior. A aquesta estructura cal afegir-hi les universitats privades, algunes d'elles de referència mundial (Stanford, CalTech). En aquest context, és interessant remarcar que l'estat no compta amb un ministeri d'Educació Superior o d'Universitats; a més, la regulació legislativa del sistema és lleugera i se centra bàsicament en el retiment de comptes a posteriori.

Pel que fa a la University of California (UC), i malgrat constituir una sola institució, s'estructura en 10 campus amb una àmplia capacitat autònoma. De fet, podem afirmar que, malgrat formar part d'una única institució, els campus de la UC (Berkeley, UCLA, Irvine, etc.) disposen clarament de més autonomia acadèmica i de gestió que les universitats públiques catalanes, formalment autònomes però inserides en un context d'hiperregulació i excessiva homogeneïtat a Espanya.

Un aspecte crucial en el sistema californià (i en general a tots els Es-

tats Units) és el de la importància clau de la selecció del professorat i en el model de *tenure track*. Assegurar un bon sistema de reclutament i selecció del professorat constitueix el pilar bàsic de tot el sistema acadèmic, allò que permet consolidar institucions d'excel·lència.

També cal destacar que la funció de transferència de coneixements a la societat i al món empresarial és percebuda com una activitat nuclear de les institucions universitàries. S'estima, com a dada significativa, que per cada dòlar invertit a la UC l'impacte generat en l'economia general és de 13,80 dòlars. En aquesta línia, cal posar de relleu el ric ecosistema d'institucions i de mecanismes que alimenten la innovació. De fet, a principis del 2013 el governador Brown va promulgar la Iniciativa de Desenvolupament Econòmic, que pretén ajudar a crear un sistema més flexible i més competitiu per al desenvolupament econòmic de Califòrnia.

Un darrer apunt: com en altres aspectes de l'economia i la política pública nord-americana, els conceptes *públic i privat* poden causar certa confusió si els analitzem des de la realitat europea. Per exemple, les taxes de matriculació a les universitats públiques són realment molt altes i, malgrat la varietat de beques, ajuts i préstecs, impliquen una aposta personal i familiar de gran abast. La mateixa UC ingressa uns 2.500 milions de dòlars en taxes de matrícula. Per descomptat, la crisi també ha arribat als campus universitaris: en els darrers anys s'ha produït un decreixement de les aportacions públiques de l'estat, que en part s'han vist compensades per un creixement dels preus de la matrícula als estudiants. Com deia un professor de CalTech, finalment la recepta sembla òbvia i ben senzilla: bons professors i bons estudiants configuren una universitat d'excel·lència.

L'estat californià no té un ministeri d'Universitats, i la regulació del sistema d'educació superior és lleugera

DIÀLEG

Els grans debats de l'actualitat en mitjans d'aquí i del món

Acció o contenció?

(EL PAÍS)

[...] ¿Fan bé els líders occidentals en suposar que s'enfronten a dos desafiaments diferents, de manera que en el cas de Rússia n'hi ha prou amb la contenció mentre que en el cas de l'Estat Islàmic és imprescindible una política de reversió? La idea seria que Occident necessita Rússia tant com Rússia a Occident, mentre que l'últim que es vol és tenir un santuari de fanàtics islamistes al cor del Pròxim Orient. [...]

Però Occident ha de reconsiderar aquesta estratègia, perquè els dos reptes no estan del tot separats. Si fa un any, després de l'atac a un suburbi de Damasc, Obama hagués fet valer a Síria la prohibició de travessar la línia vermella pel que fa a l'ús d'armes

químiques, és probable que el president rus, Vladímir Putin, no s'hagués atrevit a tant a Ucraïna. De la mateixa manera, ajudar els kurds a combatre l'Estat Islàmic pot transmetre un missatge al Kremlin. [...]

Encara que oferir resistència a l'Estat Islàmic és possible, suposa un desafiament molt més gran que qualsevol que hagi plantejat Al-Qaida. L'Estat Islàmic es va posar un objectiu territorial concret i compta amb un ampli finançament, armes sofisticades i un comandament militar competent. Alhora, seria tan perillós sobreestimar avui les seves capacitats com va ser ahir subestimar-les. La mateixa lògica val per a la Rússia de Putin. La captura de Crimea va ser una maniobra ràpida i ben executada, però en el context més complex i dividit d'Ucraïna oriental no serveixen les mateixes tàctiques. En guanyar Crimea de la manera que ho va fer, pot molt ben ser que Rússia hagi perdut Ucraïna.

En el tractat clàssic *Estratègia: l'aproximació indirecta*, B.H. Liddell Hart [...] insisteix en com és de temerari atacar directament un enemic atrinxerat. Segons l'autor, "en estratègia, la marrada més llarga sol ser el camí més curt". Avui probablement Liddell Hart recomanaria a Occident concentrar els seus esforços a ajudar els combatents kurds al Pròxim Orient i el govern ucraïnès a l'Europa Oriental. Però cal fer-ho sense idealitzar ni els uns ni els altres. No seran els *bons* simplement perquè Occident els doni suport, però, en qualsevol cas, són infinitament millors que les forces contra les quals resisteixen.

Tant si l'objectiu és contenir com si és revertir, les regles del joc han de ser clares: posar-los límits a "ells" és la manera que té Occident de definir-se amb renovada claredat a ell mateix.

[2 de setembre]

DOMINIQUE MOISI

PROFESSOR DE L'INSTITUT
D'ÉTUDES POLITIQUES DE PARÍS

EL DIARI D'AHIR

Fa d'errades: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

ara